

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на околната среда и водите	Нормативен акт: проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители
За включване в оперативната програма на Министерския съвет за периода: Първо полугодие на 2019 г.	Дата: 08.03.2019г.
Контакт за въпроси: Елена Якимова Ексеция Червенобрежка	Телефон: 02 940 62 63 02 940 62 72
1. Дефиниране на проблема: а) Необходимост от изпълнение на ангажимент на Република България за привеждане в съответствие на националното законодателство с новоприетото европейско – транспониране на част от изискванията на Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО, в Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители. Необходимо е да бъде издадена Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители, с която да бъдат установени: - задължения за намаляване на емисиите на държавите членки по отношение на антропогенните емисии в атмосферата на серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x), неметанови летливи органични съединения (НМЛОС), амоняк (NH₃) и фини прахови частици (ФПЧ_{2,5}); - изисквания за изготвяне, приемане и прилагане на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха. Липсата на съответна уредба и запазване на настоящото положение не само би било в противоречие с ангажиментите на Република България за привеждане в съответствие на националното законодателство с новоприетото европейско законодателство, но и не биха се постигнали националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители, както и нормите за качество на въздуха съгласно установените стандарти. б) Със заключителни разпоредби на предложения проект на ПМС следва да се измени чл. 21, ал. 7 от Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации във връзка с изменения и допълнения на Закона за опазване на околната среда (ЗООС). <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> Във връзка с причиняваните от замърсяването на въздуха значителни негативни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, на 18.12.2013г. Европейската комисия представи предложение за изменение на Директива 2001/81/ЕО относно	

националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители в рамките на „Програма за чист въздух за Европа“. На 17.12.2016г. беше приета Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО, (Директива (ЕС) 2016/2284). В новата директива са определени национални ангажменти за намаляване на емисиите на определени замърсители на въздуха към 2020г. и 2030г., спрямо базовата 2005г., което трябва да допринесе за постигане на нива на качество на въздуха, които не пораждат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда.

Директива (ЕС) 2016/2284 изисква държавите-членки да изготвят и изпълнят национална програма за спазване на таваните за емисии. Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха следва да бъде преразгледана, ако прогнозите показват, че е малко вероятно да бъдат постигнати задълженията за намаляване на емисиите (национални тавани) на серен диоксид (SO_2), азотни оксиди (NO_x), неметанови летливи органични съединения (НМЛОС), амоняк (NH_3) и фини прахови частици ($\text{ФПЧ}_{2,5}$) в атмосферния въздух. Направеният преглед от страна на ЕК на ефективността на сега действащите национални програми показва, че:

- програмите често не са оптимални и в някои случаи националните мерки са били недостатъчни за изпълнение на таваните;
- структурата и организацията за изготвяне на програмите варират в отделните държави-членки и често не осигуряват участието на обществеността в този процес;
- докладването от държавите-членки относно техните програми е несъгласувано и не позволява ефективен преглед на програмите на равнище ЕС, за да се гарантира постигането на целите за опазване на околната среда и здравето до целевата 2010 година.

С изменението на чл. 21, ал. 7 от Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации във връзка с изменения и допълнения на ЗООС, ще бъде постигната правна яснота и съответствие на наредбата със ЗООС.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Политиката на ЕС в областта на въздуха, разработена от 80-те години на миналия век, се основава на националните и международните усилия за контрол на замърсяването, по-специално Конвенцията от 1979г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния (КТЗВДР), в която е разработен подход за разрешаване на проблемите със замърсяването на въздуха. Тази политика е подсилена и консолидирана оттогава. Шестата програма за действие в областта на околната среда, приета през 2002г. от Съвета и Европейския парламент, установява обща дългосрочна цел на ЕС за качеството на въздуха: постигане на „нива на качество на въздуха, които не водят до значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда“ (потвърдено в новата Обща програма за действие на ЕС за околната среда до 2020г., наричана „Седма програма за действие за околната среда“). Настоящата рамка на ЕС за политиката по опазване чистотата на атмосферния въздух включва следните основни елементи:

1. Тематична стратегия за замърсяването на въздуха от 2005г., която определя общата

насока на политиката, очертана от прегледа на политиката в областта на въздуха за периода 2000-2004г., включително междинните цели за 2020г. в посока към дългосрочната цел на ЕС и икономически ефективни действия за постигането на тези цели като същевременно насърчава цялостната съгласуваност на политиките;

2. Директивите за качеството на атмосферния въздух, които определят обкръжаващата среда за различни параметри, които трябва да бъдат постигнати навсякъде в ЕС и определят минималните стандарти за оценка и управление на качеството на въздуха в държавите-членки на ЕС;

3. **Директивата за националните тавани за емисии (Директива 2001/81/ЕО)**, която ограничава общите емисии от всяка държава-членка за дадени замърсители;

4. Редица мерки на равнище ЕС, национално и международно равнище, които контролират замърсяването при източника, за да се постигнат целите, определени в гореспоменатите инструменти;

5. Международни действия съгласно КТЗВДР и други международни платформи, включително обмен на научна и техническа информация, които продължават да представляват важен елемент за рамката на ЕС за политика по качество на атмосферния въздух.

Въпреки постигнатия напредък в рамките на посочената политика – значително намаляване на емисиите на замърсители във въздуха и въздействията им върху човешкото здраве и околната среда, остават някои основни проблеми:

- въздействието на замърсяването на въздуха в ЕС върху здравето и околната среда остава голямо;
- нормите за качеството на атмосферния въздух са превишени в много райони;
- очертава се ЕС да не изпълни своята дългосрочна цел за качеството на атмосферния въздух, и т.н.

Една от мерките за разрешаване на посочените проблеми е определянето на нови тавани за емисии на определени замърсители чрез новата Директива (ЕС) 2016/2284.

В качеството си на държава-членка на ЕС България има ангажимент да транспонира в националното си законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2016/2284, най-късно до 1 юли 2018г. Основната част от изискванията на директивата ще бъдат транспонирани в новата Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители.

Директива (ЕС) 2016/2284 (респективно Наредбата за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители) следва да допринесе за постепенното намаляване на замърсяването на въздуха, като се основава на намаленията, постигнати чрез контрол на това замърсяване. С приемането на Наредбата ще се установят задължения за намаляване на емисиите на държавите членки по отношение на антропогенните емисии в атмосферата на серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x), неметанови летливи органични съединения (НМЛОС), амоняк (NH₃) и фини прахови частици (ФПЧ_{2,5}), както и изисквания за изготвяне, приемане и прилагане на национална програма за контрол на замърсяването на въздуха.

Към настоящия момент в страната е действаща Националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x), летливи органични съединения (ЛОС) и амоняк (NH₃) в атмосферния въздух, която е в сила до 31 декември 2019г. Програмата е изготвена в съответствие с изискванията на отменената Директива 2001/81/ЕО и не отговаря на изискванията на новата Директива (ЕС) 2016/2284. Поради тази причина следва да се изготви нова Национална програма,

която ще включва и замърсителя ФПЧ_{2,5}, (който не фигурира в старата Национална програма), както и мерки (вкл. финансовото им обезпечаване) и отговорни институции за постигане на новите национални тавани.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Приемането на Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители има за цел:

- транспониране на основната част от изискванията на Директива (ЕС) 2016/2284, чрез въвеждане на изисквания за нова Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха;
- намаляване на емисиите на определени замърсители на въздуха към 2020г. и 2030г., спрямо базовата 2005г., което трябва да допринесе за постигане на нива на качество на въздуха, които не пораждат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Преки заинтересовани страни:

- министърът на околната среда и водите;
- министърът на земеделието, храните и горите;
- министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- министърът на вътрешните работи;
- министърът на икономиката;
- министърът на енергетиката;
- министърът на регионалното развитие и благоустройството;
- министърът на здравеопазването;
- изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Косвени заинтересовани страни:

- изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда към министъра на околната среда и водите;
- председателят на Националния статистически институт.

Ориентировъчният брой на заинтересованите страни ще бъде определен с разработването на Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на

действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

Вариант за действие 1 „Без действие“

При този вариант ще има непълно транспониране и неизпълнение на изискванията на Директива (ЕС) 2016/2284 – липса на изисквания за изготвяне, приемане и прилагане на Националната програма. При липса на Национална програма няма да има мерки и организационни промени, с които биха се постигнали националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители, както и нормите за качество на въздуха съгласно установените стандарти.

Вариант за действие 2 „Приемане на Наредбата за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители“

Този вариант ще доведе до:

- привеждане в съответствие с изискванията на европейското законодателство;
- наличие на изисквания за изготвяне, приемане и прилагане на Националната

програма и като резултат ще бъдат намалени емисиите на определени замърсители на въздуха към 2020г. и 2030г., спрямо базовата 2005г., което ще допринесе за постигане на нива на качество на въздуха, които не пораждат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант за действие 1 „Без действие“

Икономически негативни въздействия:

Не са идентифицирани.

Социални негативни въздействия:

Не са идентифицирани.

Екологични негативни въздействия:

- България няма да изпълни задължението си за транспониране на европейски акт в националното си законодателство;
- липса на изисквания за изготвяне, приемане и прилагане на Националната програма, вследствие на което няма да бъдат намалени емисиите на определени замърсители на въздуха към 2020г. и 2030г., спрямо базовата 2005г., което не би допринесло за постигане на нива на качество на въздуха, които не пораждат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда.

Други:

Не са идентифицирани.

Вариант за действие 2 „Приемане на Наредбата за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители“

Икономически негативни въздействия:

Не са идентифицирани

Социални негативни въздействия:

Не са идентифицирани.

Екологични негативни въздействия:

Не са идентифицирани.

Други:

Не са идентифицирани.

Въздействията върху основните и косвени групи заинтересовани страни ще бъдат идентифицирани в Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант за действие 1 „Без действие“

При този вариант не са идентифицирани положителни въздействия.

Вариант за действие 2 „Приемане на Наредбата за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители“

Икономически положителни въздействия:

Не са идентифицирани.

Социални положителни въздействия:

Не са идентифицирани.

Екологични положителни въздействия:

- привеждане в съответствие с изискванията на европейското законодателство;
- наличие на изисквания за изготвяне, приемане и прилагане на Националната програма и като резултат ще бъдат намалени емисиите на определени замърсители на въздуха към 2020г. и 2030г., спрямо базовата 2005г., което ще допринесе за постигане на нива на качество на въздуха, които не пораждаат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда.

Други:

Не са идентифицирани.

Въздействията върху основните и косвени групи заинтересовани страни ще бъдат идентифицирани в Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са идентифицирани възможни рискове от приемането на Наредбата за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

☐ Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

С проекта на нормативния акт не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

С проекта на нормативния акт не се предвижда създаване на нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☐ Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

☐ Не

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Проектът на Наредбата за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители ще бъде публикуван на Интернет страницата на Министерство на околната среда и водите за обществено обсъждане, както и на Портала за обществени консултации, съгласно чл.26 от Закона за нормативните актове в определения от него срок.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☐ Не

Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО.

На ниво Европейски съюз е извършена оценка на въздействието:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:52013SC0531>

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Иван Ангелов, директор на дирекция „Опазване чистотата на въздуха и предотвратяване на замърсяването“

Дата:

08.03.19

Подпис:

